

Az Európai Parlament

Tartalomjegyzék

■ Üdvözljük az Európai Parlamentben!	3
■ Az Európai Parlament Önért dolgozik	5
■ Jó kezekben az európai költségvetés	11
■ A szabadságjogok és a demokrácia óre	17
■ Az Európai Parlament és az EU bővítései	23
■ Az Európai Parlament helye a világban	25
■ Az emberi jogok mindenek előtt	29
■ Az Európai Parlament fogaskerekei	33
■ Karnyújtásnyira Öntől	37
■ Az európai jogalkotás: hogy is történik?	41
■ Hogyan fogadják el az EU éves költségvetését?	44
■ Kulcsszavak az Európai Unióhoz	46
■ Az európai integráció legfontosabb dátumai	53
■ Az Európai Parlament levelezési címe	56

Üdvözöljük az Európai Parlamentben!

1979 óta az európai polgárok milliói minden ötödik évben megválasztják képviselőiket az Európai Parlamentbe. Kik ezek a képviselők, mit csinálnak Strasbourgban és Brüsszelben, és milyen hatáskörökkel rendelkeznek? Tekintettel arra, hogy a Parlament döntései kihatnak az állampolgárok mindennapjaira Európa-szerte, ez a kiadvány a fenti kérdésekre kíván választ adni.

Az Európai Parlament a világon az egyetlen multinacionális parlamenti közgyűlés és az Európai Unió egyetlen olyan testülete, amelyet közvetlenül választanak. Az EU 27 tagállamának mintegy 500 millió állampolgárát képviseli. Ötévente rendeznek választásokat, és a 2009 júniusában rendezett választásokkal az általános és közvetlen választójog alapján tartott európai választások harmincadik évfordulóját is ünnepeltük. A legutóbbi választásokat követően a Parlamentben 736, 27 országból származó képviselő dolgozik, akik nem nemzeti hovatartozásuknak, hanem politikai elkötelezettségüknek megfelelő képviselőcsoportokban foglalnak helyet.

Az Európai Parlament hivatalos székhelye a francia-német határon elhelyezkedő Strasbourg. A város a világháborút követő európai megbékélés jelképe. Az EU tagállamai közötti megállapodás értelmében a Parlament minden évben 12 hivatalos ülést tart Strasbourgban. A képviselők Brüsszelben bizottságokban is üléseznek, ahol rendkívüli plenáris ülészakokra is sor kerülhet. A viták az EU valamennyi hivatalos nyelvén zajlanak, annak jeléül, hogy a Parlament a sokszínű, multikulturális Unió híve, amelyet az alábbi jelmondat is tükröz: „Egység a sokféleségben”!

Egyre jelentősebb szerepkörben

1979 óta az egymást követő európai szerződések folyamatosan bővítették a Parlamentnek a költségvetés és az uniós jogszabályok kialakítására vonatkozó hatáskörét. Az európai képviselők által a többi uniós intézmény és szerv felett gyakorolt politikai ellenőrzés is megerősödött.

A 2009. december 1-jén életbe lépett Lisszaboni Szerződéssel a Parlament költségvetési hatásköre az EU valamennyi kiadására kiterjed, beleértve a közös mezőgazdasági politikát, amellyel kapcsolatban a szerződést megelőzően a (tagállamok kormányait képviselő) Tanácsot illetve a végső döntés joga.

A Parlament jogalkotási szerepe jelentősen kibővült. Immáron az Európai Unió illetékességi körébe tartozó területekre vonatkozó jogszabályok meghatározásában a Tanáccsal megegyező jelentőséggel bír. Ezt megelőzően a képviselők a személyek, áruk és szolgáltatások Unión belüli mozgásának könnyítésére vagy a környezet és a fogyasztók védelmére szolgáló jogszabályokat hoztak. Most már elengedhetetlen a hozzájárulásuk a jogszabályok elfogadásához az olyan területeken is, mint a mezőgazdaság, halászat, energia, idegenforgalom, a külső határok ellenőrzése, a rendőrségi és igazságügyi együttműködés vagy a polgári védelem.

Az Európai Bizottság elnöki posztjára az európai választások eredményének tükrében a kormányok javasolnak jelöltet, akit ezt követően a Parlament választ meg. A Bizottság testületének jóváhagyásáról, beleértve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, – aki egyben a Bizottság egyik alelnöke – a Parlament szavaz. Ha az európai képviselők bizalmatlansági indítványt szavaznak meg a Bizottsággal szemben, a testületnek le kell mondania.

A polgárok petícióval fordulhatnak a Parlamenthez, hogy az európai jog alkalmazásával kapcsolatos panaszt nyújtsanak be. A képviselők megválasztanak egy európai ombudsmant, aki az uniós intézmények és szervek által elkövetett hivatali visszaességekkel kapcsolatos panaszokat vizsgálja ki. A képviselők vizsgálóbizottságot is létrehozhatnak, ha úgy vélik, hogy megsértették az uniós jogot.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája egyetlen szövegben egyesíti a mindaddig különböző nemzeti, európai és nemzetközi aktusokban kinyilvánított polgári, politikai, gazdasági és szociális jogokat. A Lisszaboni Szerződés hatályba lépésével a charta kötelező erőre emelkedett, és a képviselők hivatkoznak rá azokban az esetekben, ha az EU-n belül megsértik az emberi jogokat.

A Parlament befolyással van az Unió külpolitikájára is. A nemzetközi szerződéseket és az Unió bővítését már a képviselőknek is jóvá kell hagyniuk. A kereskedelmi, fejlesztési együttműködési és humanitárius segítségnyújtási politikák végrehajtásáról a Parlament és a Tanács együttesen dönt. Végezetül a képviselők rendszeresen vitáznak az emberi jogokról, és megfigyelőket küldenek a világ minden tájára a választások szabad és pártatlan jellegének ellenőrzése céljából.

■ Az Európai Parlament Önért dolgozik

Legyünk akár fiatalok, tanulók, aktív munkavállalók vagy nyugdíjasok, bármilyen helyzetben is legyünk, valamennyiünket érintik az európai jogszabályok, még akkor is, ha néha nem tudunk róla. Egészségesebb ételek a tányérunkon, szabad mozgás és munkavállalás az Unió egész területén, környezetvédelem: megannyi olyan kérdés, amelyben az európai képviselőknek meghatározó a szerepe. Az európai jogszabályok célja a polgárok életének könnyítése az Unión belül, illetve az egyenlő esélyek, jogok és kötelezettségek előmozdítása.

Az Európai Parlament, mint minden parlament, jogszabályokat vitat meg és fogad el. Eredetileg az európai képviselők véleményét alkották az Európai Bizottság jogalkotási javaslatairól és a tagállamok kormányait képviselő Tanács hozta meg a végső döntést a jogszabályok elfogadásáról.

Az évek során és a Szerződések révén a dolgok megváltoztak: az Európai Parlament szerepe és hatásköre jelentősen megnövekedett, mígnem megkerülhetetlen szereplővé vált az uniós jogszabályok meghozatalának folyamatában. Ma már ahhoz, hogy egy európai rendelet vagy egy irányelv megszülethessen, az esetek többségében az kell, hogy a Parlament és a Tanács egyetértsen annak tartalmában: ezt nevezzük szokásosan együtdöntésnek.

Tehát ahhoz, hogy egy európai jogszabály az Unió valamennyi tagállamában alkalmazhatóvá váljon, előbb az Európai Parlament elnökének és a Tanács elnökének alá kell írnia.

■ Mobiltelefonnal külföldön: alacsonyabb számlák

Egy 2007-ben hatályba lépett európai rendelet maximalizálta a tarifákat annak érdekében, hogy a szolgáltatók által számlázott, az uniós országok területén folytatott beszélgetésekhez kapcsolódó többletköltségek fokozatosan csökkenjenek. A képviselők elérték, hogy 2011 júliusától a „roaming” díjai a kimenő hívások esetében ne haladják meg a percenkénti 0,35 eurót, a fogadott hívások esetében pedig a percenkénti 0,11 eurót (nettó díjak). 2009 júliusa óta pedig a külföldi hálózathoz indított SMS díja nem haladhatja meg a 0,11 eurót. A mobiltelefonok vagy hordozható számítógépek segítségével küldött elektronikus üzenetek, fényképek, valamint az interneten való böngészés díjainak is felső határt szabtak, az adatátvitel kilobájtban mért mennyisége alapján.

Az Európai Parlament mint egyenrangú jogalkotó

Az európai jogszabályok nagy többségénél együttdöntést alkalmaznak. Ez különösen vonatkozik az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a személyek az egységes európai piacon belüli mozgására. Ez az eljárás van érvényben a környezetvédelem, a fogyasztók jogai, a közlekedésbiztonság, valamint a kutatás, oktatás és kultúra támogatását célzó programok vagy a közegészségügy fejlesztése terén.

A szerződések legutóbbi reformja révén – néhány ritka kivételtől eltekintve – az Unió jogalkotási gyakorlatában az együttdöntési eljárás lett a „bevett jogalkotási eljárás”. Ezt az eljárást alkalmazzák a régen a Tanács kizárólagos hatáskörébe tartozó politikák esetén is, mint a mezőgazdaság, halászat, bevándorlás, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködés. Azokra a területekre is kiterjesztették ezt az eljárást, amelyeken az Európai Parlamentnek eddig csak vétőjoga volt (a teljes szöveg elfogadása vagy elutasítása), mint a kohéziós és regionális fejlesztési politika. Az EU illetékességi körébe újonnan bevett területekre – mint a sport és ifjúság, a polgári védelem, a közegészségügy, energiaszektort, idegenforgalmat és úrpolitikát fenyegető veszélyekkel szembeni küzdelem – is alkalmazandó az együttdöntési eljárás.

Példák az Európai Parlament jogalkotási tevékenységére

Az elmúlt években az európai képviselők hozzájárultak a diplomák és a szakképesítések tagállamok közötti elismerésének megkönnyítéséhez: ma már a korábbiakhoz képest sokkal egyszerűbb egy szakmát az EU valamely másik tagállamában gyakorolni. A parlamenti képviselők részt vettek a szigorúbb előírások bevezetésében a termékek biztonsága és címkézése terén: az üzletekben ma már könnyebb eligazodni az Európából származó rengeteg áru között. Ma már mindenki megfelelő tájékoztatás alapján választhat és vásárolhat élelmiszereket (például géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó, vagy ilyentől mentes termékeket).

Az Európai Parlament megerősítette a légi és vasúti utasok jogait is, és nem feledkezett meg az idős és a korlátozott mozgásképességű emberekről sem, akik ma már segítséget igényelhetnek. Szép időben van-e kellemesebb egy frissítő fürdőnél a tengerben vagy egy tóban? A Parlamentnek köszönhető az is, hogy immár szigorúbb európai előírások biztosítják az Ön számára a tisztább vizet a fürdőzéshez!

A képviselők hozzájárultak a gazdasági válság kezelésére, valamint az európai pénzügyi rendszer átláthatóságának fokozására és felügyeletének javítására irányuló intézkedéscsomag elfogadásához is. A Parlament részt vett továbbá a határokon átnyúló fizetéseket megkönnyítő és olcsóbbá tévő szabályok meghatározásában, és a bankcsőd esetén a bankbetétekre vállalt garancia összegét 100 000 euróra emelte.

Az Európai Unió számos intézkedést fogadott el a globális felmelegedés hatásainak enyhítése érdekében, csökkentve a gépkocsik, az ipar és az erőművek üvegházhatást okozó gázkibocsátását. A Parlament támogatja tehát azokat a célkitűzéseket, amelyek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 20%-os csökkentésére, az energiahatékonyság 20%-os javítására és 2020-ra a megújuló forrásból származó energia Unión belüli részarányának 20%-ra való emelésére irányulnak.

■ A képviselők az Ön szolgálatában

Ön idegenvezető, ingatlanügynök vagy valamilyen más szolgáltatást nyújt? A szolgáltatásokról szóló irányelv lehetővé teszi Önnek, hogy könnyebben végezze munkáját külföldön. Az irányelvet kezdetben sok támadás érte, s lehet, hogy meg sem született volna az Európai Parlament által felvázolt kompromisszum nélkül. A képviselők ugyanis képesek voltak megtalálni az eltérő nemzeti érdekek, a szolgáltatók és a fogyasztók jogai, valamint a munkavállalók és a munkáltatók szükségletei közötti egyensúlyt.

A képviselők kezdeményezhetnek...

Ha a Parlament úgy véli, hogy egy jogszabályra irányuló javaslat rossz és nem is javítható, hatalmában áll, hogy a jogszabály szövegét teljes egészében elutasítsa. Ez történt például a kikötői szolgáltatások liberalizálásáról szóló irányelvvel és a szoftverek szabadalmáról szóló irányelvvel.

A képviselők egyébiránt rendelkeznek politikai kezdeményezési joggal is, amely révén indítványozhatják a Bizottságnak, hogy terjesszen bizonyos jogalkotási javaslatokat a Parlament elé. A képviselők rendszeresen felhívják a Bizottságot és a Tanácsot a meglévő politikák továbbfejlesztésére vagy újabbak felvázolására. A Parlament többek között felkérte a Bizottságot, hogy részletes ajánlása alapján nyújtson be jogalkotási javaslatot a külföldi öröklésekre vonatkozó eljárások szabályozása és könnyítése érdekében.

...ahogy az állampolgárok is

Az új Szerződés bevezetésével 1 millió, jelentős számú tagállamból származó állampolgár felkérheti az Európai Bizottságot arra, hogy nyújtson be jogalkotási javaslatot olyan kérdésekben, amelyekben véleményük szerint az EU-nak jogszabályokat kellene hoznia.

Szeretné, hogy figyelembe vegyék az Ön véleményét is?

Amint a fenti példák mutatják, az európai jogszabályok alapvető célja a polgárok életének könnyítése az Unión belül, valamint valamennyi európai polgár számára azonos esélyek, jogok és kötelezettségek biztosítása. E jogszabályok lehetővé teszik az áruk és a szolgáltatások kereskedelmének ösztönzését azáltal, hogy valamennyi tagállamban egyenértékű versenyfeltételeket teremtenek a vállalkozások számára. Az európai képviselők ötévenkénti megválasztásával a polgárok tehát részt vesznek az őket közvetlenül érintő jogszabályok kialakításában.

■ **A vegyi anyagok teljes biztonságban történő használata**

A vegyi anyagok az életünkben mindenütt jelen vannak. Bár hasznuk vitathatatlan, az már kétségbe vonható, hogy mennyire biztonságosak az egészségre és a környezetre. Az Európai Unió ezért a forgalomban lévő több ezernyi vegyi anyag újraértékelésére létrehozta az ún. „REACH” szabályozást, amelynek az a célja, hogy a legveszélyesebb anyagokat kivonják a piacról. A képviselők eltökéltségének köszönhetően a hangsúly az új és kevésbé veszélyes anyagok kifejlesztésére került, minimálisra korlátozva az állatokon végzett kísérletek számát.

Bővebben lásd: „Az európai jogalkotás: hogy is történik?”, 41. oldal.

■ Jó kezekben az európai költségvetés

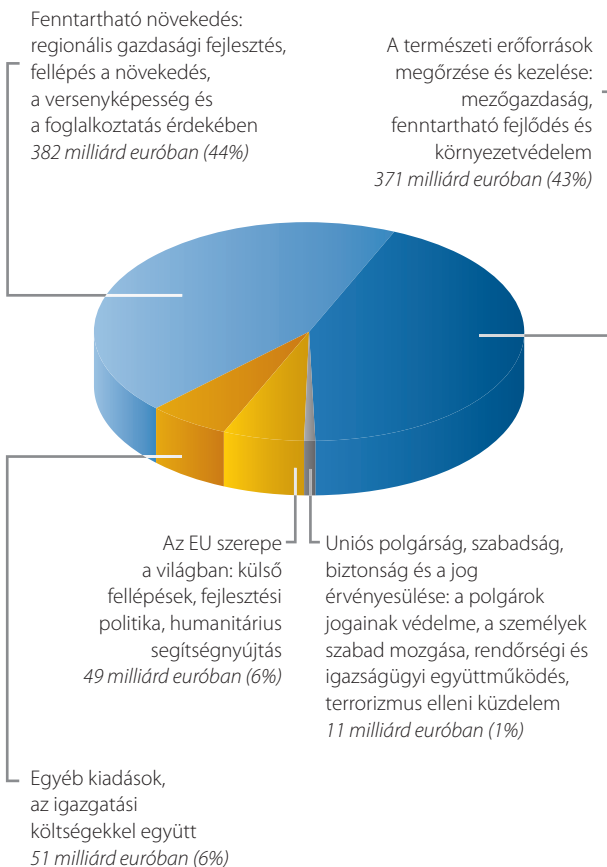
Új autópályák, tisztább strandok, gyógyszerkutató-sok, tanulás külföldön...: Így vagy úgy, de mindannyian részesülünk az Európai Unió által finanszírozott tevékenységekből. Ki határoz arról, hogy az európai szintű programokat és tevékenységeket milyen keretből finanszírozzák? A tagállamok kormányaival egyetértésben az Európai Parlament dönt erről. Íme néhány példa az Ön képviselői által támogatott tevékenységekre.

Az európai képviselők az Európai Bizottság javaslatait alapul véve minden évben hosszú hónapokig tárgyalnak a Tanáccsal (a tagállamok kormányainak képviselője) annak érdekében, hogy meghatározzák a következő évre az Unió bevételeinek és kiadásainak összegét. Az így meghatározott költségvetés – a több évre megállapított felső értékhatárok tiszteletben tartásával – nagyon fontos, mivel meghatározza azt a támogatást, amelyet az Európai Unió egyes tevékenységi területeinek juttat a szolidaritás, a fenntartható gazdasági fejlődés és a társadalmi kohézió biztosítása érdekében. A Parlament hatásköre kiterjed arra is, hogy elutasítsa a költségvetést és új tervezetet kérjen, ha úgy véli, hogy prioritásait nem vették kellően figyelembe.

A szerződések legutóbbi reformja következtében a Parlament költségvetési hatáskörét kiterjesztették az EU valamennyi kiadási területére, beleértve a közös agrárpolitikát, amellyel kapcsolatban eddig a Tanácsot illeti a végső döntés. Egyszerűsödött az éves költségvetés elfogadására vonatkozó eljárás.

Mire megy el az Unió pénze?

„Az EU pénzügyi kerete, 2007–2013”: a 2006. május 17-i intézményközi megállapodás kerekített értékei, 2004-es árak)

A fenntartható gazdasági fejlődés elősegítése...

Az EU pénzének nagy része a gazdasági fejlődés növelésére és a különböző európai régiók közötti eltérések csökkentésére szolgál: a tagállamok közötti összeköttetés biztosítására autópályák és vasutak épülnek, támogatást kapnak a kisvállalkozások, kutatási és technológiai innovációt szolgáló tervek készülnek (például a megújuló energia fejlesztése érdekében).

A költségvetés jelentős hányadát fordítják a közös agrárpolitikára. Az Európai Parlament támogatásával növekvő jelentőségre tesznek szert olyan más területek is, mint a környezetvédelem – nevezetesen regionális természeti parkok létesítése révén –, a védett fajok megóvása, a vízkészletek kezelése, az éghajlatváltozás elleni küzdelem.

Az Unió költségvetésének egy része a világban folyó gazdasági fejlesztés, valamint a természeti katasztrófáknak áldozatul esett vagy másféle krízishelyzetbe került országok megsegítésére szánt humanitárius segítségnyújtás finanszírozására szolgál.

...és a polgárok érdekeinek védelme

Együtt hatékonyabban lehet fellépni a határokat nem ismerő járványok ellen, mint amilyen az AIDS és a madárinfluenza. Az EU – a Parlament bízgatásával – egyre aktívabb a közegészségügy területén és számos, az új gyógyszerek kifejlesztésére vonatkozó kutatási programot finanszíroz.

Az utóbbi években a képviselők minden lehetőséget megragadtak annak érdekében is, hogy szélesítsék az Európa kulturális sokféleségét hirdető programok körét, amelyek célja a művészeti és kulturális termékek és alkotások terjesztésének ösztönzése, legyen szó filmről, zenéről, festészetről, fényképészetről vagy színházról.

A gazdasági helyzet is a figyelem központjában van. 2006-ban a Parlament jóváhagyta az évi 500 millió euróval gazdálkodó európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozását, amelynek célja a nemzetközi helyzet miatt az iparban szükségessé vált strukturális változások következtében elbocsátott munkavállalók segítése. A 2009-es gazdasági válság idején a képviselők hozzájárultak az alap alkalmazási körének kibővítéséhez és a támogatás feltételeinek rugalmasabbá tételéhez.

Befektetés a jövő érdekében

Az Európai Parlament befolyásolta a többéves pénzügyi keret alakulását is, amely 2013-ig minden egyes európai politika esetében meghatározza a kiadások felső határát. A képviselőknek keményen küzdeniük kellett a tagállamokkal annak érdekében, hogy a polgárok számára fontos projektekhez megszerezzék a szükséges többletforrásokat.

A Parlament kiállt a fiatalok mobilitását célzó európai programok mellett annak érdekében, hogy a fiatalok új területeken szerezenek jártasságot – beleértve az új nyelvek tanulását – és új kultúrákat ismerjenek meg. Például támogatta az Erasmus programot, amely minden évben több mint 180 000 hallgató számára teszi lehetővé, hogy külföldi egyetemen folytasson tanulmányokat. Jóváhagyta továbbá a Leonardo da Vinci programot, amely a vállalatoknál folytatott szakmai gyakorlat révén támogatja a szakképzést Európa-szerte. A Parlament általánosságban is nagy jelentőséget tulajdonít a kutatásnak és a fejlesztésnek.

A Lisszaboni Szerződés kimondja, hogy a többéves pénzügyi keretről egy rendelet útján határoznak (amelyet különleges jogalkotási eljárás révén fogadnak el), amelyhez az Európai Parlament jóváhagyása is szükséges.

■ Honnan származik az uniós pénz?

Az Európai Unió költségvetését alapvetően a tagállamok – nemzeti jövedelmük arányában kiszámított – hozzájárulásai-ból finanszírozzák. További forrás az árukra és szolgáltatások-ra az egész EU-ban kivetett hozzáadottérték-adó egy része, valamint a harmadik országokból behozott ipari és mezőgaz-dasági termékek esetében az Unió külső határain beszedett vám is. Ezt nevezzük az Unió „saját forrásainak”. A jövőre vo-natkozóan az Európai Parlament olyan új finanszírozási rend-szerért küzd, amely közvetlen kapcsolatot teremt az Unió és az adófizető uniós polgárok között anélkül, hogy az az adók növekedésével járna.

Nagyító alatt a kiadások

Az Európai Parlament az Európai Számvevőszék segítségével folyamatosan ellenőrzi, hogy a költségvetést hatékonyan kezelik-e, és gondoskodik arról, hogy küzdjenek az esetleges csalások ellen.

Az Európai Bizottságnak és az Unió más intézményeinek minden évben bizonyítaniuk kell a Parlament előtt, hogy jól használták fel a rendelkezésükre bocsátott uniós pénzforrásokat: ezt hívják „költségvetési mentesítési” eljárásnak. A Bizottságnak figyelembe kell vennie a képviselők által ez alkalommal tett ajánlásokat.

■ Sokba kerül-e Európa?

Az Unió nemzeti jövedelmének alig több mint 1%-a, vagyis körülbelül lakosonként 240 euró kerül az EU éves költségvetésébe, amely évente mintegy százhuszmilliárd euró összegű. Ez igen kevés az egyes országok adóbevételeihez képest. Ugyanakkor ebből a pénzből finanszírozni lehet a polgárok számára fontos politikákat. Az Európai Parlament egy uniós állampolgár számára évente 3 eurónál kevesebbe kerül.

Ha többet kíván erről megtudni, olvassa el a „Hogyan fogadják el az EU éves költségvetését?” részt a 44. oldalon!

■ A szabadságjogok és a demokrácia őre

Az Európai Unió egyetlen választott intézménye, a Parlament nagyon komolyan veszi a szabadságjogok és a demokrácia őrének feladatát mind Európában, mind a világban. Az Ön európai képviselőinek szerepe alapvetően a polgárok európai szintű képviselete és érdekeik érvényesítése az európai vezetők és az Unió intézményei felé.

A Lisszaboni Szerződés kimondja, hogy az Európai Unió az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásán alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, „a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában”. Az Unió „célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása”.

Az Unió Alapjogi Chartáját 2000 decemberében az európai és nemzeti képviselőkkel álló Konvent fogalmazta meg. A charta egyetlen szövegben egyesíti a mindaddig különböző nemzeti, európai és nemzetközi aktusokban kinyilvánított polgári, politikai, gazdasági és szociális jogokat. Az Európai Parlament kérésének megfelelően 2009. december 1-jével, a legutóbbi szerződés életbe lépésével a charta jogilag kötelező erőre emelkedett. Három tagállam azonban – Csehország, az Egyesült Királyság és Lengyelország – derogációs jogot kapott.

A képviselők – a személyek méltóságát helyezve politikai fellépésük középpontjába – minden olyan alkalommal hivatkozhatnak a chartára, amikor az Európai Unióban az emberi jogok nyilvánvaló megsértésére kerül sor.

A Parlament különösen érzékenyen kezeli a tolerancia elvét, és keményen küzd minden megkülönböztetés ellen, alapuljon az nemen, fajon, etnikai vagy társadalmi származáson, nyelven, valláson, politikai véleményen, fogyatékoságon, koron vagy nemi beállítódáson. Ekképpen szembeszáll a rasszizmussal és az idegengyűlölettel, soha nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy emlékeztessen a nemek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó európai előírások tiszteletben tartására. Az európai képviselők minden befolyásukat latba vetik a fogyatékkal élők jogainak biztosítása érdekében és szívükön viselik a gyermekek jogainak védelmét.

■ **A nők bármely formában történő kizsákmányolása elleni küzdelem**

Az Európai Parlament számtalan esetben tesz kezdeményezéseket a nőkkel szemben elkövetett bármi nemű erőszak, a szexuális kizsákmányolás céljából történő emberkereskedelem ellen, továbbá azért, hogy a nőket kiemeljék a szegénységéből. Minden tőle telhetőt megtesz a nemek közötti egyenlőség előmozdításáért is, és munkája kiterjed az e téren elért haladás nyomon követésével megbízott európai intézmény létrehozására is. A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének székhelye Vilniusban (Litvánia) található. Plenáris üléseken elfogadott állásfoglalásai révén a Parlament folyamatos nyomást gyakorol a kormányokra és az EU intézményeire a nők sorsának javítása érdekében.

A szabadságjogok védelme minden körülmények között

A 2001. szeptemberi egyesült államokbeli, a 2004. márciusi madridi és a 2005. júliusi londoni merényletek arra készítették a tagállamokat, hogy erősítsék együttműködésüket a terrorizmus elleni küzdelemben. Az Európai Parlament – mint a határok nélküli fenyegetések elleni egyetlen hatékony biztosítékot – támogatja a rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén tett erőfeszítéseket, ám elutasítja, hogy a teljes biztonságra törekvő politika a polgárok jogainak kárára váljon.

A képviselők szerint a terrorizmus elleni küzdelmet az egyéni szabadságjogok teljes tiszteletben tartása mellett kell folytatni, hogy ne kerüljenek veszélybe az európai demokráciát megalapozó értékek. Ez az üzenet állandóan jelen van azokban az ügyekben, amelyekkel a képviselők ebben az összefüggésben foglalkoznak, legyen szó az Egyesült Államokkal a légi utasok személyes adatainak átadása vonatkozásában kötött megállapodásokról, a telefonos adatok szolgáltatók általi megőrzéséről vagy a banki adatok cseréjéről. Mindezzel párhuzamosan a képviselők támogatták a pénzmosásról szóló irányelv felülvizsgálatát annak érdekében, hogy az kiterjedjen a terrorizmus finanszírozására is. Az e területre vonatkozó jogszabályokat ezentúl a Parlament és a Tanács együttdöntési eljárás keretében, közösen fogadja el.

Az Európai Parlament fontos szerepet játszott a bécsi székhelyű új Európai Alapjogi Ügynökség létrehozásában is, amelynek feladata, hogy gondoskodjon e jogoknak a tagállamokban történő alkalmazásáról. A Parlament szoros kapcsolatban van a brüsszeli székhelyű európai adatvédelmi biztossal is, akinek feladata a személyes adatok és a magánélet védelmének ellenőrzése az egész Unióban.

Válaszadás a polgárok petícióira

Az Európai Unió valamennyi polgára és a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkezők jogosultak az Európai Parlamenthez petíciót benyújtani az EU tevékenységi körébe tartozó, és őket közvetlenül érintő kérdésekben.

A nagyszámú petíció fényt derít a meglévő közösségi irányelveknek a tagállamokban való konkrét alkalmazása során felmerülő nehézségekre, különösen a környezetvédelem, a társadalombiztosítás, a képzések elismerése és az EU egységes piaca működésének egyes kérdéseit illetően. A Parlament e problémák megoldásából is kiveszi a részét.

A cím, amelyre petíciót küldhet, az 56. oldalon található.

■ Szilikonprotézisek: szigorúbb jogszabály a petíciók nyomán

Az Európai Parlamenthez 1998-ban benyújtottak két petíciót, amelyek a szilikon mellimplantátumok emberi egészségre káros hatásai miatt azok azonnali betiltását kérték. Az ezt követő viták és parlamenti állásfoglalások, valamint egy, a képviselők által rendelt tanulmány arra készítették az Európai Bizottságot, hogy pontosítsa és megerősítse a páciensek tájékoztatására, a nyomon követésre és az ellenőrzésre vonatkozó rendelkezéseket. 2003-ban egy irányelv jelentősen szigorította az ahhoz szükséges előzetes minőségi és biztonsági ellenőrzéseket, hogy a mellimplantátumok az európai piacra kerülhessenek.

Az Európai Bizottság ellenőrzése

Senki nem lehet a Bizottság elnöke az Európai Parlament hozzájárulása nélkül. A jelöltet az európai választások figyelembe vétele mellett az állam- és kormányfők állítják, majd a képviselők választják meg. A biztosjelölteket a kormányok jelölik ki, majd a képviselők is meghallgatják őket, hogy megbizonyosodjanak alkalmasságukról. Ugyanez az eljárás vonatkozik az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselei és a Bizottság alelnöki tisztjére jelölt személyre is.

Az európai képviselők a Bizottság testületét bizalmi szavazás során fogadják el. Bizalmatlansági indítvány megszavazásával arra is kötelezhetik, hogy testületileg lemondjon. Ehhez a bizalmatlansági indítványhoz csak legvégső esetben folyamodnak, de eddig még nem volt ilyenre példa. 1999-ben a Jacques Santer vezette Bizottsággal szembeni parlamenti bizalmatlansági szavazás kilátásba helyezése a Bizottság lemondásához vezetett.

A Parlament közelről felügyeli a Bizottság tevékenységét, górcső alá véve a közösségi politikákról, a jogalkotásról és a költségvetésről szóló intézkedések tartalmát. Az európai biztosok rendszeresen megjelennek a képviselők előtt – bizottsági vagy plenáris üléseken –, hogy síkra szálljanak az általuk folytatott politika mellett, elmagyarázzák az általuk meghozni tervezett intézke-

déseket, és válaszoljanak a parlamenti képviselők kérdéseire. A Bizottság elnöke minden plenáris ülésen részt vesz a „kérdések óráján”, amely során a képviselők az aktuális témákról kérdezik.

■ És az euró?

A képviselők felügyelik az Unió közös pénzének, az eurónak a kezelését: meghívásukra az Európai Központi Bank (EKB) elnöke a Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága előtt ismerteti az általa követett politikát. Az EKB elnökének és a bank többi igazgatósági tagjának kinevezésére csak a Parlamenttel való konzultációt követően kerülhet sor. A Lisszaboni Szerződés óta – a Tanáccsal karöltve – a Parlament is meg tudja hozni az euró használatához kapcsolódó intézkedéseket.

Ki vizsgálja felül a Tanács munkáját?

Minden „európai csúcstalálkozó” (vagy Európai Tanács) elején – amikor a tagállamok vezetői általános politikai iránymutatásokat fogadnak el – a Parlament elnöke is ismerteti saját stratégiái ajánlásait. Az Európai Tanács elnöke és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a Lisszaboni Szerződés által bevezetett új tisztségek) rendszeresen megjelennek a képviselők előtt és tájékoztatják őket tevékenységükről.

A Tanács elnöksége – amelyet egymást váltó rendszerben a tagállamok miniszterei látnak el – rendszeresen találkozik az Európai Parlament képviselőcsoportjainak elnökeivel és részt vesz a plenáris üléseken a programja bemutatása, az eredmények ismertetése és a képviselőkkel folytatott vita céljából. Az elnök a parlamenti bizottságok ülésein is részt vesz.

A képviselők – plenáris ülésen felszólalva vagy írásban – bármilyen témával kapcsolatban kérdést intézhetnek az EU Tanácsának elnökségéhez, beleértve az olyan intézkedések szükségességét is, amelyek az emberi jogok, a demokrácia vagy a jogállamiság megsértését orvosolják.

■ Az európai ombudsman

A Parlament megválasztja az európai ombudsman-t, akinek az a feladata, hogy a nézeteltérések rendezése céljából megvizsgálja a polgárok és vállalkozások által bejelentett, az uniós intézmények által elkövetett „hivatali visszasságokat”. Az európai képviselők határozzák meg az ombudsman jogállásáról és a feladatai gyakorlásának általános feltételeiről szóló szabályozást is. Az ombudsman az Európai Parlament épületében végzi munkáját.

Szoros együttműködés a nemzeti parlamentekkel

Az Európai Parlament részt vesz az Európai Unió nemzeti parlamentjeivel való szoros kapcsolat kialakításában és fenntartásában is. E parlamentközi együttműködésnek alapvetően az európai szintű döntések demokratikus kontrolljának és felelősségének a hangsúlyozása a célja, továbbá biztosítja a döntéshozatali eljárás nagyobb átláthatóságát és nyitottságát.

A szerződéses reformjával a nemzeti parlamenteket még jobban bevonják az intézményi folyamatba, főként jogalkotási szinten. A nemzeti parlamentek teljes körű szerepet játszanak az európai jogszabályok elfogadásában azzal, hogy felkérik őket arra, hogy értékeljék a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását. Mindez azt jelenti, hogy az Unió csak akkor lép közbe, ha a tervezett fellépés célját nemzeti vagy helyi szinten nem lehet elérni. Ha megfelelő számú Parlament emel kifogást azzal kapcsolatban, hogy egy jogalkotási javaslat megfelel-e ezen elvnek, a javaslatot újra megvizsgálják, és az eljárás esetleges folytatására vonatkozó határozatot az európai intézményeknek meg kell indokolniuk.

Ezenfelül a nemzeti parlamentek – részt vállalva a szerződéses felülvizsgálatában és tájékoztatást kapva az Unióhoz való csatlakozási kérelmekről – aktívan hozzájárulnak az Unió megfelelő működéséhez.

■ Az Európai Parlament és az EU bővítései

Az Európai Unió nem vehet fel új tagállamokat az Európai Parlament hozzájárulása nélkül. Az európai képviselők ellenőrzik, hogy a tagjelölt országok tiszteletben tartják-e a Szerződések által lefektetett politikai és gazdasági kritériumokat, kiemelt jelentőséget tulajdonítva az emberi jogoknak.

Bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely tiszteletben tartja az uniós értékeket, és elkötelezett azok érvényesítése mellett. A kérelmet a Tanácshoz intézik, amely a Bizottsággal való konzultációt és az Európai Parlament jóváhagyását követően egyhangúlag határoz.

Míg a tagjelölt országokkal folytatandó tárgyalások és a csatlakozási dátumok a Tanács és a Bizottság hatáskörébe tartoznak, addig az európai képviselőknek kell felügyelniük az eljárást egészen a felvétel napjáig annak érdekében, hogy megbizonyosodjanak az EU-hoz való csatlakozás valamennyi feltételének teljesüléséről.

Minden országnak, amely csatlakozási kérelmet nyújt be az Európai Unióhoz, teljesítenie kell a koppenhágai kritériumokat, melyek arról a városról kapták a nevüket, ahol 1993-ban az állam- és kormányfők meghatározták a csatlakozási feltételeket (ezeket a kritériumokat azóta megerősítették).

Ahhoz, hogy egy tagjelölt ország az EU tagja lehessen, meg kell felelnie a következő három kritériumnak:

- politikai kritérium: a demokráciát, a jogállamot, az emberi jogokat, a kisebbségek tiszteletben tartását és védelmét garantáló stabil intézmények megléte;

- gazdasági kritérium: működő piacgazdaság és az Unión belüli piaci erőkkel és a verseny szorításával való megbirkózás képessége;
- a „közösségi vívmányok” tiszteletben tartására vonatkozó kritérium: a tagsággal járó kötelezettségek teljesítésének képessége, nevezetesen a politikai, gazdasági és monetáris unió célkitűzéseinek vállalása.

Ezenkívül, a Parlamentnek figyelembe kell vennie a tagjelölt országok felkészültségét és az Unió befogadási képességét. Az utóbbi években az európai képviselők több alkalommal vitáztak e kérdésben. Jóváhagyásukat adták a Törökországgal és Horvátországgal való tárgyalások megkezdéséhez, és támogatták Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság jelöltségét.

■ A 6-ról 27 tagúra bővülő EU

1957. március	Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Nyugat-Németország és Olaszország
1973. január	Dánia, Írország és Egyesült Királyság
1981. január	Görögország
1986. január	Spanyolország és Portugália
1990. november	Németország újraegyesítése, a volt NDK integrációja
1995. január	Ausztria, Finnország és Svédország
2004. május	Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia
2007. január	Bulgária és Románia

Az Unióból való kilépés

A Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi, hogy egy tagállam kilépjen az Unióból. A kilépés feltételeit egy megállapodás keretében a tagállamok kormányainak kell meghatározniuk, amelyet az Európai Parlamentnek előzetesen jóvá kell hagynia. A kilépni kívánó országnak módjában áll, hogy újból belépjen az Európai Unióba, ha újra végrehajtja a csatlakozási eljárást.

■ Az Európai Parlament helye a világban

Az Európai Parlamentnek hozzájárulását kell adnia az Unió által megkötött legtöbb nemzetközi szerződéshez, továbbá részt vesz az EU fejlesztési és humanitárius segítségnyújtási politikáinak meghatározásában. A képviselők egyre többször latba vetik befolyásukat az európai külpolitika terén, és szoros kapcsolatot tartanak a jogalkotókkal világszerte. Az Európai Parlament ülésterme ugyanakkor jelentős fórum a nemzetközi vezetők és egyéb személyiségek számára is.

A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió érvényre juttatja értékeit és érdekeit, és hozzájárul polgárainak védelméhez. Azért munkálkodik, hogy a Földön megvalósuljon a béke, a biztonság, a fenntartható fejlődés, a népek közötti szolidaritás, a szabad és méltányos kereskedelem, megszűnjön a szegénység, védelmet élvezzenek az emberi jogok, valamint hogy szigorúan betartsák és továbbfejlesszék a nemzetközi jogot.

Az Európai Parlament nélkül nincsenek nemzetközi megállapodások

Az Európai Uniót kötelező nemzetközi megállapodások többségéhez a képviselők hozzájárulása is szükséges. A Parlament ekképpen számos, harmadik országokkal aláírandó pénzügyi jegyzőkönyvet utasított el az emberi jogok védelme nevében.

Továbbá a Bizottságnak tájékoztatnia kell a Parlamentet a Kereskedelmi Világszervezettel (WTO) folytatott többoldalú, vagy harmadik országokkal folytatott kétoldalú kereskedelmi tárgyalások előrehaladásáról. E tárgyalások keretében az európai képviselők ajánlásokat fogalmaznak meg, és minden erejükkel érvényesíteni igyekeznek ezeket az eredmények elfogadásakor. A Lisszaboni Szerződéssel az Európai Parlament és a Tanács közösen fogadják el a közös kereskedelmi politika végrehajtására vonatkozó jogalkotási aktusokat.

Nagyobb szerepvállalás a fejlesztési és humanitárius segítségnyújtási politikákban

A fejlődő országok érdekében kialakított politikák végrehajtásához szükséges intézkedéseket és a harmadik országokkal való gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködést immár az Európai Parlament és a Tanács együttdöntési eljárás során határozza meg. A legfőbb célkitűzések a szegénység elleni küzdelem, a felelősségteljes kormányzás, a demokrácia és az emberi jogok előmozdítása.

A képviselők jogalkotási szerepet kaptak az Unió humanitárius segítségnyújtási politikájában, amely célja a harmadik országokat sújtó természeti vagy ember által okozott katasztrófák esetén való segítségnyújtás, támogatás biztosítása és a lakosság védelme.

■ Az Európai önkéntes humanitárius segítségnyújtó csapatok létrehozása felé

A Parlament és a Tanács felkérést kapott arra, hogy határozzák meg egy új önkéntes humanitárius segítségnyújtó csapat működési feltételeit, amely megszabná az európai fiatalok részvételének kereteit az Unió humanitárius segítségnyújtási tevékenységében.

A képviselők állandó figyelemmel kísérik az EU külpolitikáját

A Tanács a külpolitikát érintő fontos kérdésekben konzultál a Parlamenttel. A képviselők megkérdőjelezhetik a Tanács politikáit, és ajánlásokat fogalmazhatnak meg. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét/a Bizottság alelnökét rendszeresen meghívják a plenáris ülésekre, hogy beszámoljon az EU-nak a világban folytatott tevékenységéről.

Az Európai Parlament betekintési joggal rendelkezik a Lisszaboni Szerződés által létesített új Európai Külügyi Szolgálat munkájába. Ennek a diplomáciai szolgálatnak az a feladata, hogy biztosítsa az Unió külpolitikáján belüli koherenciát mind politikai, mind gazdasági, mind pedig katonai szempontból.

Az Európai Parlament folyamatosan törekszik arra, hogy politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat építsen ki a világ más parlamentjeivel. Így az európai parlamenti képviselők részt vesznek az alábbi testületekben: az Afrikai, karibi és csendes-óceáni–EU Közös Parlamenti Közgyűlésben (AKCS–EU), az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlésben (APEM), amely többek között a Palesztin Hatóság és Izrael képviselőiből áll, az Euro–Latin-amerikai (EuroLat) Közgyűlésben, valamint az EU–Keleti szomszédsági parlamenti közgyűlésben (EuroNest).

A világ vezető politikusai az Európai Parlamentben

Az Európai Parlament rendszeresen meghív államfőket, miniszterelnököket és más személyiségeket az egész világból, hogy plenáris ülésen szóljanak a képviselőkhöz. Az utóbbi években többek között az alábbi személyiségeket fogadta a Parlament: II. Abdullah, Jordánia királya, Mahmud Abbasz, a Palesztin Hatóság elnöke, Viktor Juscsenko, Ukrajna elnöke, Ellen Johnson Sirleaf, Libéria elnöke, Hamid Karzai, Afganisztán elnöke, Evo Morales, Bolívia elnöke, Gloria Macapagal-Arroyo, a Fülöp-szigetek elnöke, Mihail Szaakasvili, Grúzia elnöke és Jitzhak Rabin, Izrael miniszterelnöke.

■ Az emberi jogok mindenek előtt

Az Európai Parlament Európában és világszerte az emberi jogokért, a szabadságjogokért és a demokráciáért munkálkodik. Megfigyelőket küld a világ minden szegletébe, hogy ott ügyeljenek a választások megfelelő lebonyolítására. A képviselők odafigyelnek arra is, hogy az EU által harmadik országokkal aláírt gazdasági és kereskedelmi megállapodások tiszteletben tartsák az emberi jogokat, és minden évben odaítélik a Szaharov-díjat a gondolat szabadságáért harcoló személyeknek.

A Parlament ügyel arra is, hogy Európában ne lankadjon az emberi jogokra irányuló figyelem. Kezdeményezéseket tesz olyan területeken, mint a kínzás megelőzése, a kisebbségek védelme, a válságmegelőzés, a nők és a gyermekek jogainak előmozdítása, valamint az emberi jogokat védő aktivisták védelme.

Az Európai Parlament továbbá aktívan támogatja a nemzetközi bíróságok – mint a Nemzetközi Büntetőbíróság vagy a kifejezetten a volt Jugoszláviában és Ruandában elkövetett háborús bűnök elkövetőinek elítélésére megalakított bíróságok – létrehozását és munkáját.

Az emberi jogok megsértésének felderítése

A képviselők minden egyes strasbourgi plenáris ülés alkalmával áttekintik az emberi jogok szempontjából kritikus problémákat a világ különböző régióiban. A Parlament rendszeresen fogad el állásfoglalásokat is, amelyekben felhívja az európai intézményeket és kormányokat, hogy fogadjanak el azonnali intézkedéseket annak érdekében, hogy véget vessenek az alapvető jogok megsértésének.

Az Európai Parlament minden évben közzétesz egy jelentést az emberi jogok helyzetéről a világban, és a problémák jelentése révén az EU és a világ figyelmét a legsúlyosabb problémák felé fordítja. Ezekben a jelentésekben felhívta a figyelmet például a darfúri népirtásra, a szabadságjogok Kínában elkövetett megsértésére és a csecsenföldi bűncselekményekre.

■ Az Európai Parlament határozottan ellenzi a halálbüntetést

Az Európai Parlament minden esetben és minden körülmények között határozottan elítéli a halálbüntetést. A képviselők számos alkalommal szót emeltek a halálos ítéletek végrehajtására vonatkozó globális és feltétel nélküli moratóriumért, amelyet ENSZ-határozattal kellene bevezetni. A Parlament az említett intézkedés révén kíván érvényt szerezni az élet és az emberi méltóság univerzális értékeinek.

A demokratikus választások biztosítása

A választások megfigyelésére rendszeresen indulnak európai képviselőkkel álló küldöttségek harmadik országokba. Figyelemmel kísérik a választások lebonyolítását az elejétől a végéig, és felhívják a hatóságok és a nemzetközi közösség figyelmét az állampolgári jogok esetleges megsértésére. Az európai képviselők részt vettek választásokat megfigyelő küldetéseken például a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Libériában, a Palesztin Területeken és Ukrajnában.

Az emberi jogok figyelembe vétele a nemzetközi megállapodásokban

Az Európai Parlamentnek hatásköre van arra, hogy visszautasítsa a harmadik országokkal megkötendő fontos megállapodások megkötését, ha megállapítja az emberi jogok és a demokratikus elvek megsértését. Ugyancsak megköveteli az ilyen típusú megállapodásokban rendszeresen szereplő, az emberi jogokra vonatkozó kikötések szigorú betartását, amelyek szélsőséges esetekben előírnyozzák a megállapodások felmondását is.

OLEG ORLOV
SZERGEJ KOVALEV
LJUDMILA ALEKSZEJEVA

MEMORIAL jogvédő szervezet, illetve az emberi jogok valamennyi területén tevékenykedő szervezetek

2009

SZAHAROV-DÍJ A GONDOLAT SZABADSÁGÁÉRT

www.europarl.europa.eu/sakharov

Politikai menedékjog és az emberkereskedelem elleni küzdelem

A Lisszaboni Szerződés egy közös menekültügyi politika kialakítására szólítja fel az Uniót, amely megfelelő jogállást nyújt minden politikai menekült számára a védelem megadására és visszavonására vonatkozó egységes eljárások, valamint a menedékkérők befogadásának feltételeire vonatkozó szabályok alkalmazása révén.

Az Unió közös bevándorlási politikájának célja, hogy méltányos bánásmódot biztosítson a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban. E politika keretében az Európai Parlament érintett az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme elleni küzdelemben.

Szaharov-díj a gondolat szabadságáért

A gondolat szabadságáért járó Szaharov-díj Andrej Szaharov orosz tudósról és ellenzéki politikusról kapta a nevét, és azon személyek és szervezetek előtt tiszteleg, akik – illetve amelyek – védik az emberi jogokat, a demokráciát és a szólásszabadságot, továbbá az egész világon küzdenek az intolerancia és az elnyomás ellen.

Az 1988-ban alapított díjat minden évben az Európai Parlament adományozza egy strasbourg-i ünnepélyes ülés alkalmával. Ha a Parlament munkarendje megengedi, a díjat az Egyesült Nemzetek Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 1948-as aláírásának az évfordulójához, december 10-éhez lehető legközelebbi időpontban adják át.

Többek között ezen személyiségek is megkapták a díjat: Nelson Mandela (Dél-Afrika), Alexander Dubček (Csehszlovákia), Las Madres de la Plaza de Mayo (Május téri anyák – Argentína), Vej Csing-seng (Kína), Ibrahim Rugova (Koszovó), az Egyesült Nemzetek Szervezete és akkori főtitkára, Kofi Annan, Hu Csia (Kína) és az orosz emberi jogokat védő szervezet, a Memorial.

■ Az Európai Parlament fogaskerekei

Az Európai Parlament életét és munkáját egy színes hetekre osztott naptár ütemezi. Rózsaszín, piros, kék, türkiz: mindegyik szín a parlamenti tevékenység egy-egy szakaszának felel meg. A zökkenőmentes munkához kiváló szervezésre és adminisztratív támogatásra van szükség. A gépezet jól bejáratott, mindenkinek megvan benne a helye, és semmit sem hagynak a véletlenre.

„Rózsaszín” hetek a parlamenti bizottságok számára

Az Európai Parlamentnek 20 állandó, témák szerint – környezetvédelem, közlekedés, ipar, költségvetés stb. – szakosodott parlamenti bizottsága van. E bizottságok – amelyekben képviseltetik magukat a Parlament különböző politikai irányzatai, létszámuk pedig változó – előkészítik a plenáris ülések munkáját.

A bizottsági ülések során az európai képviselők lefolytatják az első vitákat és szavazásokat a jogszabálytervezetetről vagy az EU következő évi költségvetésének tervezetéről szóló véleményüket kifejező jelentéseikről. „Saját kezdeményezésű jelentéseket” is készítenek, amelyekben az Európai Bizottságnak és a tagállamok kormányainak konkrét területeken ajánlanak cselekvést.

■ Különbizottságok és vizsgálóbizottságok

A Parlament adott esetben létrehozhat különbizottságokat vagy vizsgálóbizottságokat. Például 1996-ban vizsgálóbizottságot bízta meg annak ellenőrzésével, hogy a Bizottság és a kormányok helyes intézkedéseket hoztak-e a „kergemarhakkórral” kapcsolatban. A Prestige olajszállító tartályhajó elsüllyedését követően a képviselők 2003-ban létrehozta egy bizottságot, amely a tengeri hajózás biztonságának megerősítését vizsgálta. 2006-ban egy bizottság a CIA Európában folytatott tevékenységét vizsgálta a sajtó által tett leleplezések nyomán, amelyek szerint amerikai titkosszolgálatok feltételezett terroristákat szállították át, és tartottak fogva európai országok területén. 2007-ben ideiglenes bizottságot hoztak létre az éghajlatváltozásra adható európai válaszok tanulmányozása céljából. 2009-ben különbizottságot állítottak fel, hogy az egész világot megrázó gazdasági és társadalmi válság után ésszerűbbé és stabilabbá tegyék a pénzüpiacokat.

„Piros” hetek a plenáris ülések számára

A plenáris ülés a parlamenti élet kiemelkedő pontja. A strasbourgi ülésteremben – vagy a rövidebb brüsszeli ülészakokon – találkozik egymással valamennyi európai képviselő. A bizottságokban elfogadott jelentéseket itt újból megvitatják, módosítják, majd szavaznak róluk. Ettől fogva azok az Európai Parlament hivatalos álláspontját tükrözik.

A jelentéseken kívül a képviselők „állásfoglalásokat” is elfogadnak, vagy közvetlenül kérdezik a Bizottság vagy a Tanács képviselőit az aktuális témákról. Fogadják államfők, kormányok és más személyiségek látogatását az egész világból.

„Kék” hetek a képviselőcsoportok számára

Az európai képviselők nem nemzeti hovatartozásuk szerint, hanem politikai beállítottságuk függvényében alkotnak csoportokat. Egy képviselőcsoport megalakításához minimális számú, különböző tagállamokból származó képviselőre van szükség. Az egyetlen képviselőcsoporthoz sem csatlakozó parlamenti képviselők hivatalból a „függetlenek” csoportjához tartoznak.

The image shows a calendar grid for the European Parliament, organized by political groups (01-12). Each group's schedule is represented by a grid of dates, with some dates highlighted in red or blue to indicate specific activities or meetings. The groups are arranged in a vertical column on the right side of the page, labeled 'Ü L É S N A P T Á R'.

A „képviseletcsoportok számára fenntartott hetek” során – amelyek általában megelőzik a plenáris üléseket – minden egyes képviselőcsoport összehangolja és kialakítja az álláspontját, amelyet majd a napirenden szereplő egyes kérdések kapcsán a Parlamentben védeni fog.

„Türkiz” hetek: a képviselők a választóközrétükbe vagy kiküldetésre utaznak

Évente néhány hetet fenntartanak arra, hogy a képviselők a választóközrétükben dolgozhassanak és találkozhassanak választóikkal vagy esetenként a világ más részeire utazhassanak kiküldetésbe.

■ Ön milyen nyelven beszél?

A Parlament rendelkezésére áll egy többnyelvű szolgálat valamennyi plenáris üléshez és a többi olyan üléshez, amelyek során a képviselők az EU bármely hivatalos nyelvén felszólalhatnak. A tolmácsok szinkrontolmácsolásban közvetítik mindazt,

ami elhangzik. A fordítók munkája révén a munkadokumentumok szintén elkészülnek az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén. Ez az Európai Unió kulturális sokszínűségét tükrözi és kiemeli annak értékét, miközben a polgárok számára is hozzáférhetővé teszi a képviselők munkáját.

Ki mit csinál az Európai Parlamentben?

Az Európai Parlamentnek az európai képviselők által két és fél évre megválasztott elnöke kulcsszerepet játszik: ő irányítja az intézmény valamennyi tevékenységét, elnököl a plenáris üléseken, aláírja a Tanáccsal közösen elfogadott költségvetést és jogszabályokat. Képviseli a Parlamentet az Unió egyéb intézményeivel fennálló, valamint a nemzetközi kapcsolataiban. A Parlamentnek 14 – külön-külön meghatározott hatáskörrel rendelkező – alelnöke is van.

Az Elnökök Értekezlete a Parlament elnökét és a képviselőcsoportok elnökeit foglalja magába. Az Elnökök Értekezlete szervezi és tervezi meg a Parlament munkáját: így az ütemezést és a plenáris ülésszakok napirendjét, vagy a bizottságok és a küldöttségek összetételét.

Az Elnökség felel a Parlament igazgatási, személyzeti és szervezési kérdéseinek intézéséért. Az Elnökséget az Európai Parlament elnöke, az alelnökök és a képviselők által választott quaestorok alkotják. Az Elnökség a Parlament költségvetésére vonatkozó hatáskörrel is rendelkezik.

Nagy igazgatási apparátus áll az európai képviselők és a parlament rendelkezésére. A főtitkár feladata, hogy segítse a képviselőket mandátumuk gyakorlása során. Az apparátus közel 5400 emberből áll – egyharmaduk fordító és tolmács –, akik Brüsszelben, Strasbourgban és Luxembourgban, valamint a tájékoztatói irodákban dolgoznak. A képviselőcsoportok munkatársait és a képviselők asszisztenseit is számítva mintegy 7000 ember működteti a Parlament „fogaskerekeit”.

■ Karnyújtásnyira Öntől

Az Európai Parlament munkahelyei Brüsszel, Luxembourg és Strasbourg, de az általa végzett munkát bárki otthonról is – anélkül, hogy ki kellene mozdulnia – figyelemmel követheti! Kényelmesen ülve a számítógépe előtt Ön is részt vehet a plenáris üléseken, megtekinthet dokumentumokat és sajtóközleményeket, vagy interneten kérdéseket tehet fel európai témákban. És az Unió valamennyi fővárosában rendelkezésére állnak a tájékoztató irodák.

Az internetes oldal: nyitott ablak a Parlamentre

Könnyű megjegyezni a címet – www.europarl.europa.eu –, amelyen mindenki saját nyelvén találhat őt érintő érdekes információkat. Az Európai Parlament internetes oldalának menüje nagyon gazdag: ha a legutóbbi parlamenti munkákról szeretne tájékozódni, ha egyesben szeretné követni a bizottságokban és a plenáris ülésen folyó vitákat és szavazásokat, ha jobban

meg akarja ismerni az európai képviselőket és a szerepüket, ha petíciót kíván benyújtani vagy egyszerűen csak tájékozódni szeretne az intézmény működéséről, ezen az oldalon megtalálja a válaszokat.

Abból a célból, hogy a közönség ismerje és értse a tevékenységét, a Parlament egy internetes nyilvántartáson keresztül a különböző dokumentumokhoz is hozzáférést biztosít a polgárok számára. Történeti archívumok is rendelkezésre állnak.

EuroparlTV: az Európai Parlament webtelevíziója

Az aktuális európai események követése, a képviselők megtekintése munka közben, bepillantás a Parlament kulisszáiba és az aktuálisan folyó parlamenti munkába: mindez lehetséges a **www.europarlTV.eu** oldalon. Az Európai Parlament webtelevíziója négy csatornát működtet, amelyek különféle nézői rétegeket céloznak meg: az iskoláskorúaktól a legtapasztaltabb lobbistákig, az európai politika iránt érdeklődő polgárokon át.

Kérdései vannak?

Használja a Parlament elektronikus postaládáját!

Igaz, hogy az internetes oldal tartalmilag nagyon gazdag, de időnként nehéz eligazodni az európai uniós „labirintusban”. Az Európai Parlamentnek van egy elektronikus postaládája, ahova mindenki elküldheti a kérdéseit, információkat kérhet, vagy javaslatokat nyújthat be az Európai Unió tevékenységi területeire vonatkozóan. A Parlament évente a polgárok több tízezer elektronikus levelére válaszol ezen a módon.

Az újságíró legyen tájékozott!

A tömegkommunikációs eszközök fontos szerepet játszanak abban, hogy a polgárokat közelebb hozzák az őket képviselő intézményekhez. A Parlament rendelkezik egy sajtószolgálattal,

amely tájékoztatja az újságírókat a nap folyamán tartott parlamenti vitákról és a szavazások eredményéről. Ezek az információk a többnyelvű internetes oldal jóvoltából valós időben hozzáférhetők a nagyközönség számára. Az újságírók számíthatnak logisztikai és műszaki támogatásra, valamint rendelkezésükre állnak audiovizuális anyagok (fényképek, videók, hanganyagok) is. A sajtószolgálat sajtótájékoztatókat és szemináriumokat is szervez aktuális európai témákról.

Látogatás a Parlamentben

Sok információt talált az interneten, de szeretné élőben is látni, hogyan dolgozik az Európai Parlament és mit tesz Önért? Éppúgy, mint évente közel 300 000 embernek, Önnek is lehetősége van arra, hogy csoportosan vagy egyénileg felkeresse a strasbourggi, brüsszeli vagy luxembourggi munkahelyeket és ott tanúja legyen egy plenáris ülésnek vagy találkozzon a képviselőivel. Elegendő, ha felveszi a kapcsolatot a Látogatások és Szemináriumok Osztályával, amely vezetett látogatásokat szervez – az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén – annak érdekében, hogy képet adjon a Parlament működéséről és szerepéről, valamint hogy választ adjon az Ön kérdéseire.

Május 9-én, Európa napja és a nyílt napok keretében a nagyközönség előtt nyitva állnak a Parlament brüsszeli és strasbourggi üléstermei. Évente mintegy 60 000-en élnek azzal a lehetőséggel, hogy meglátogassák az Európai Parlament munkájának helyszíneit és tájékoztatást kapjanak a tevékenységéről.

Hamarosan Brüsszelben egy új Látogatói Központban nyílik interaktív kiállítás az Európai Parlament tevékenységéről és az állampolgárok mindennapjaira gyakorolt hatásáról. Egy multimédiás szerepjáték révén a látogatók egy napra belebújhatnak a képviselők bőrébe.

Tájékoztatási irodák a polgárok szolgálatában

Az Európai Parlament az Európai Unió valamennyi fővárosában tájékoztatási irodákat, egyes tagállamokban pedig regionális kirendeltségeket is működtet. Ezeknek az irodáknak az a feladatuk, hogy megkönnyítsék a közvetlen kapcsolatokat a polgárok és az őket képviselő intézmény között.

A tájékoztatási irodák tájékoztató kampányokat szerveznek különböző európai kérdésekről. Szemináriumokat, konferenciákat rendeznek az egyetemisták, a véleményformálók és a média képviselői számára.

A tájékoztatási irodák decentralizált fórumokat is szerveznek, ahol az európai képviselők, a helyi hatóságok, polgárok és a különféle társadalmi-szakmai csoportok képviselői vitáznak az adott régiót érintő legfontosabb politikákról. Találkozókra is sor kerül a parlamenti képviselők és a nemzeti vagy helyi képviselők, továbbá a sajtó és a közönség részvételével.

Lépjen kapcsolatba a képviselőivel!

A Parlament mindenekelőtt a képviselőket jelenti. Ők azok, akik – a polgárok által az európai választások során adott felhatalmazás birtokában – megszavazzák a jogszabályokat, mindennapi életünket befolyásoló politikai kezdeményezéseket tesznek, vagy a nagy nemzetközi kérdésekkel kapcsolatban az európai megközelítés ihletői.

Minden európai képviselő neve, címe, telefonszáma és e-mail címe szerepel az internetes oldalon az „Ön képviselői” menüpont alatt hozzáférhető személyes adatlapokon. Megtalálható itt az önéletrajzuk, a választókeretük és a képviselőcsoportjuk, valamint a feladatkerük és a Parlament keretében megvalósított munkáik.

Az elérhetőségek az 56–59. oldalon találhatóak.

■ Az európai jogalkotás: hogy is történik?

Az Unió jogalkotási gyakorlatában az Európai Parlamentet a Tanáccsal azonos rangra emelő együtdöntés lett a „bevett jogalkotási eljárás”. Elviekben a Tanács minősített többséggel dönt, beleértve azokat a területeket is, ahol a Lisszaboni Szerződés elfogadását megelőzően egyhangú határozatra volt szükség.

A hagyományosan együtdöntési eljárás alá tartozó területek mellett – mint a környezet, közlekedés, fogyasztóvédelem, az áruk és munkavállalók szabad mozgása – még 50 jogalapra kiterjesztették ezt az eljárási formát, 86-ra növelve ezzel az ilyen jogalapok számát. Együtdöntés alkalmazandó az előzőleg a Tanács kizárólagos hatáskörébe tartozó területekre (mezőgazdaság, halászat, bel- és igazságügyi kezdeményezések) és az Unió új illetékességi területeire is, mint az idegenforgalom, ifjúság és a sport.

A bevett jogalkotási eljárás három szakaszból áll, és nagy vonalakban a következőképpen zajlik:

A Bizottság jogalkotási javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé.

Első olvasatban (a szöveg vizsgálatának első szakaszában) a Parlament elfogadja vagy elveti a Bizottság javaslatára vonatkozó módosító indítványokat (módosításokat). Ha a Parlament nem végez módosításokat, és a Tanács is elfogadja a Bizottság javaslatát, a jogalkotási javaslatot elfogadják. Ugyanez történik, ha a Tanács elfogadja a Parlament módosításait és az új jogszabály hatályba léphet. Ha a Tanács nem hagyja jóvá a képviselők valamennyi módosító indítványát, akkor alternatív szövegjavaslatot nyújt be a Parlamentnek: ez a tagállamok álláspontja az első olvasat során.

Ekkor következik a második olvasat. A jogalkotási folyamat befejeződik, ha a képviselők jóváhagyják vagy elvetik a Tanács álláspontját, vagy ha három hónapon belül nem hoznak döntést. Azonban, ha a képviselők a tanácsi álláspont módosítását javasolják, a Tanácsnak második olvasatban meg kell azokat vizsgálnia. Ha a Tanács valamennyi módosítást jóváhagyja, a jogszabály szövegét elfogadják.

Ellenkező esetben konszenzusra kell jutni az egyeztetési szakasz folyamán. Ezt a feladatot egy egyeztetőbizottságra bízják, amely a két intézmény képviselőiből áll. A folyamatban az Európai Bizottság is mindvégig részt vesz. Ha az egyeztetőbizottság nem állapodik meg egy közös változatban, a jogszabály nem születik meg.

Azonban, ha a két intézmény képviselői megállapodnak egy közös tervezetben, akkor ezt harmadik és egyben utolsó olvasatra a Parlament plenáris ülése és a Tanács elé terjesztik. Ha a szöveget elfogadják, jogszabály lesz belőle. Határozat hiányában a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

A jogalkotási eljárás kezdetén a szöveget a nemzeti parlamenteknek is eljuttatják, hogy nyolc héten belül felmérhessék, megfelel-e a szubszidiaritás és arányosság elveinek. Ha elegendő számú parlament ezirányú kifogást emel, az Unió intézményeinek újra kell vizsgálniuk a kérdést, és adott esetben indokolniuk kell az eljárás folytatása mellett hozott döntésüket.

Különleges jogalkotási eljárások

A fent ismertetettől eltérő eljárások különleges eljárásnak minősülnek, ide tartozik a költségvetés elfogadásához szükséges eseti eljárás, amelyről a következő fejezetben lesz részletesen szó.

Egyes aktusok elfogadásához az Európai Parlament jóváhagyását követően a Tanács egyhangú döntésére van szükség. A képviselők tehát vétójoggal rendelkeznek, amely módosítás nélkül, dokumentumcsomagok együttes elfogadására vagy elvetésére ad lehetőséget. Ez az eljárás alkalmazandó a többéves pénzügyi kerettel, a megkülönböztetés elleni küzdelemre vonatkozó intézkedésekkel és az állampolgársághoz fűződő jogok kiterjesztésével (amelyhez még nemzeti ratifikáció is szükséges) kapcsolatosan.

Más aktusokat a Parlamenttel való „konzultációt” követően a Tanács egyhangúlag vagy minősített többséggel fogad el. Ezekben az esetekben a képviselők véleménye nem bír kötelező érvénnyel és a kormányokat illeti a végső döntés. Ilyen eljárás alá tartoznak a biztonság vagy társadalombiztosítás terén hozott intézkedések, az energiaszektort érintő adóügyi rendelkezések, valamint a forgalmi adók és a közvetett adózás harmonizációja. Továbbá ez az eljárás vonatkozik az operatív rendőrségi együttműködésre, valamint egy tagállam hatósága által az EU másik állama területén végrehajtott fellépést szabályozó intézkedések.

Ide tartoznak a lakóhely szerinti tagállam helyhatósági és európai választásain való választójog és választhatóság, de a Tanács a Parlamenttel való konzultációt követő egyhangú szavazással dönthet a bevett jogalkotási eljárásra való áttérésről.

■ Hogyan fogadják el az EU éves költségvetését?

Az Európai Parlament és a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében egy, a költségvetési hatóság két ága által egy rendelet útján elfogadott többéves (ötéves) pénzügyi keret alapján határozzák meg az Unió éves költségvetését.

Az Európai Központi Bank kivételével valamennyi intézmény július 1-je előtt megtervezi a következő pénzügyi évre vonatkozó kiadásait. A Bizottság e dokumentumokat egy költségvetési tervezetbe foglalja, amely egy tervezett bevételi előirányzatot és egy tervezett kiadási előirányzatot tartalmaz. A Bizottságnak a javaslatát legkésőbb szeptember 1-jéig az Európai Parlament és a Tanács elé kell terjesztenie. A Tanácsnak legkésőbb október 1-jéig el kell fogadnia és a Parlamenthez el kell juttatnia a költségvetési tervezetre vonatkozó, indoklással ellátott álláspontját.

A költségvetést elfogadják, ha az álláspont közlésétől számított negyvenkét napon belül az Európai Parlament elfogadja a Tanács álláspontját vagy nem hoz döntést. Amennyiben a Parlament módosításokat javasol, a költségvetési tervezetet elküldik a Tanácshoz és a Bizottsághoz. Ha a Tanács tíz napon belül valamennyi módosítást jóváhagyja, a költségvetést elfogadják.

Ellenkező esetben az Európai Parlament elnöke a Tanács elnökével egyetértésben összehívja a költségvetési hatóság két ágának képviselőiből álló egyeztetőbizottságot, amelynek az a feladata, hogy a közös tervezetről megállapodjanak. A Bizottság is részt vesz a munkában és igyekszik az álláspontok közelítésében segíteni. Amennyiben huszonegy napon belül az egyeztetőbizottság a közös szövegtervezetet illetően nem jut megállapodásra, a Bizottság új költségvetési tervezetet nyújt be. Azonban ha a bizottság egyezsége jut, 14 nap áll az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére a tervezet elfogadásához.

A költségvetést véglegesen elfogadják, ha ezen a határidőn belül mind az Európai Parlament, mind a Tanács elfogadja a közös javaslattervezetet, vagy ha nem sikerül döntést hozniuk, illetve abban az esetben, ha az egyikük elfogadja a tervezetet, a másik pedig nem hoz döntést.

Azonban a Bizottság új költségvetési tervezetet nyújt be, ha az Európai Parlament és a Tanács egyaránt elutasítja a közös tervezetet, vagy ha az egyik intézmény elutasítja azt, a másik pedig nem hoz döntést. Ugyanez a helyzet akkor, ha a Tanács elfogadja, az Európai Parlament viszont elveti a közös tervezetet.

Ha az az eset áll fenn, hogy az Európai Parlament jóváhagyja a közös szövegtervezetet, míg a Tanács elutasítja azt, a Parlament – tagjainak többségével és a leadott szavazatok háromötödével – úgy határozhat, hogy a módosítások egy részét vagy egészét megerősíti. Ha a Parlament valamely módosítását nem erősíti meg, a módosítással érintett költségvetési sorra vonatkozóan az egyeztetőbizottságban megállapított álláspontot kell megtartani. A költségvetést ezen az alapon véglegesen elfogadottnak kell tekinteni.

■ Kulcsszavak az Európai Unióhoz

A hatáskörök megosztása

Az Európai Unió és a tagállamok hatásköre három kategóriába sorolható:

- az Unió kizárólagos hatásköre, ahol a tagállamok visszavonhatatlanul lemondanak minden cselekvési lehetőségükről, főként a vámunió, a versenyszabályok, az eurózónán belüli monetáris politika és a közös kereskedelempolitika területére vonatkozik;
- az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörök leginkább a belső piac, a fogyasztóvédelem, a mezőgazdaság, a halászat, az energia és közegészségügy, a szociális politika, a területi kohézió, a kutatás, a fejlesztési együttműködés, a humanitárius segítségnyújtás, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területein alkalmazandók;
- a támogató hatáskörök vagy területek, amelyeken az EU ösztönzi, összehangolja és kiegészíti a tagállamok tevékenységét, főként az egészségügy, az ipar, a kultúra, a turizmus, az oktatás, a szakképzés, az ifjúság és sport, valamint a polgári védelem területeit érintik.

A hatásköri megosztás tiszteletben tartását a szubszidiaritás és az arányosság elve – mint szabályozók – biztosítják.

A Tanács

A Tanács a Parlamenttel együtt ellátja a jogalkotói és költségvetési feladatokat. A Lisszaboni Szerződés jelentősen kibővítette azon területek számát, amelyekről minősített többséggel határoz. Egyébként a Tanács a legfőbb intézmény a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) területén hozandó határozatokat illetően, valamint a gazdaságpolitikák összehangolása terén. A tagállamok miniszterei szintjén ül össze, tehát a tagállamok képviseleti intézményeként szolgál. A Tanács székhelye Brüsszel, de Luxembourgban is tartanak üléseket.

A tagállamok illetékes miniszterei különböző tanácsi formációkban találkoznak: általános ügyek és külkapcsolatok; gazdasági és pénzügyek; foglalkoztatás, szociális és fogyasztói politika; versenyképesség; bel- és igazságügyi együttműködés; közlekedés, távközlés és energia; mezőgazdaság és halászat; környezet; oktatás, ifjúság és kultúra. E formációk vezetését hat hónapos idő-

szakonként egymást váltva, az EU elnökségét 18 hónapos időszakon belül ellátó három ország képviselői végzik.

A Külügyek Tanácsának elnöki tisztjét azonban a Lisszaboni Szerződés által létrehozott, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleti tisztségét betöltő személy látja el. Ő irányítja az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és ügyel arra, hogy az Unió külső fellépése összehangolt legyen. Hozzájárul a politika kidolgozásához és a Tanácstól kapott mandátuma értelmében az új Európai Külügyi Szolgálat jóvoltából annak végrehajtásához is. Ugyanígy jár el a közös biztonság- és védelempolitika vonatkozásában, és részt vesz az Európai Tanács ülésein is.

Az EU Alapjogi Chartája

Az EU Alapjogi Chartája egyetlen szövegben egyesíti a mindaddig különböző nemzeti, európai és nemzetközi aktusokban kinyilvánított polgári, politikai, gazdasági és szociális jogokat. Európai és nemzeti képviselőkkel álló Konvent fogalmazta meg, és 2000 decemberében a nizzai európai csúcstalálkozón hirdették ki ünnepélyesen. 2007 októberében Lisszabonban, a szerződések reformjának szentelt brüsszeli csúcstalálkozón az EU állam- és kormányfői az Európai Parlament kérésére elfogadták, hogy az intézményi reform során jogilag is kötelezővé teszik. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével ez meg is történt. Egyes tagállamok azonban – Csehország, az Egyesült Királyság és Lengyelország – derogációs jogot kaptak.

Az európai ombudsman

Az európai ombudsman jogosult a tagállamokban lakó vagy székhellyel rendelkező magánszemélyek vagy jogi személyek részéről az uniós intézmények vagy szervek által (az Európai Bíróság és Törvényszék kivételével) a tevékenységük során elkövetett hivatali visszasságok miatt benyújtott panaszok befogadására. Panasz nyújtható be például az információhoz való hozzáférés hiánya vagy elutasítása, indokolatlan igazgatási késedelem, méltánytalan vagy megkülönböztető bánásmód vagy az átláthatóság hiánya miatt.

Az Európai Unió

Az Európai Unió (EU) az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

A Lisszaboni Szerződés egyetlen, jogi személyiséggel felruházott egység, az Európai Unió alá vonta az Európai Közösségeket és az Európai Uniót. Ezzel tehát megszűnt a „három pilléren” nyugvó rendszer, ahol a három pillérből a két utóbbi kormányközi volt (külpolitika és közös biztonságpolitika, valamint a bel- és igazságügy). Ezentúl csak egy intézményi keret létezik, ahol a külpolitikára és a biztonság- és védelempolitikára vonatkozó külön eljárásokon kívül általános jelleggel alkalmazzák a „közösségi módszert”.

Az Európai Unió Bírósága

A luxembourgi székhelyű Bíróság biztosítja az egymást követő Szerződések értelmezésének és alkalmazásának tiszteletben tartását. Annyi bíróból áll, ahány tagállam van. A bírókat munkájukban a tagállamok által közös megállapodással hat évre kinevezett nyolc főtanácsnok segíti. A Bíróság két fő feladatot lát el: ellenőrzi az európai intézmények és a kormányok aktusainak a Szerződésekkel való összeegyeztethetőségét, valamint a nemzeti bíróságok kérésére véleményt mond a közösségi jog rendelkezéseinek értelmezése és érvényessége tekintetében. A Bírósághoz tartozik egy törvényszék, amelybe minden tagállam legalább egy bírót delegál, valamint több szakosodott törvényszék is.

Az Unió jogi aktusai

Az Unió hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el. A rendelet általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Az irányelv az elérendő célokat illetően minden megnevezett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja. A határozat teljes egészében kötelező. Az ajánlások és a vélemények nem kötelező erejűek.

Egységes piac

Az Európai Unió egy olyan kiterjedt térség, ahol az áruk és a szolgáltatások elvben olyan szabadon tudnak mozogni a tagállamok között, mintha azok egyetlen és egységes országot alkotnának, határokon történő ellenőrzések és vámok nélkül. Ám ennek megvalósulásához kellett bizonyos idő. Az EGK országai között a vámok teljes eltörlése csak 1968. július 1-jére történt meg. A kereskedelem egyéb korlátainak megszüntetése is időbe telt, és az „egységes piac” csak 1992 végén vált valóra.

Európai állampolgárság

Unió polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára. Kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot. A Lisszaboni Szerződés kimondja, hogy az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét; az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik. Ezenkívül az Unió működése a „képviselési demokrácián alapul” és a polgárok uniós szintű közvetlen képviselését az Európai Parlament látja el.

Minden uniós polgárnak joga van többek között a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz. Jogosultak a választásra és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai. Ha egy harmadik államban egy tagország nem rendelkezik képviseléssel, az érintett ország állampolgárait megilleti egy másik uniós ország diplomáciai vagy konzuli védelme.

Európai Beruházási Bank (EBB)

A luxembourgi székhelyű Európai Beruházási Bank (EBB) feladata az, hogy az uniós területek ki-egyenlített fejlesztése révén hozzájáruljon a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz. A Bank hosszú távon finanszíroz olyan beruházásokat, amelyeknek gazdasági, műszaki, környezeti és pénzügyi fenntarthatósága biztosított. Az Uniót kívül az EBB támogatja a tagjelölt és a nyugat-balkáni országok előcsatlakozási stratégiáit. Az EBB hajtja végre az európai segítségnyújtási és fejlesztési együttműködési politikák keretében kötött megállapodások pénzügyi részét is.

Európai Bizottság

Az Európai Bizottság az Európai Unió általános érdekeit testesíti meg és védi. A jogszabályokat illetően szinte kizárólagos kezdeményezési hatáskörrel rendelkezik. Az Unió politikáinak keretében előkészíti és végrehajtja a Tanács és az Európai Parlament által elfogadott jogszabályokat. A Bizottságnak egyébként végrehajtási, igazgatási és ellenőrzési jogköre is van. Ő gondoskodik ugyanis az uniós politikák tervezéséről és végrehajtásáról, végrehajtja a költségvetést és kezeli a közösségi programokat. A „szerződéses öreként” az európai jogszabályok tagállamokbeli alkalmazásáról is gondoskodik.

A Bizottság elnöki posztját betöltő személyre az európai választások eredménye alapján a nemzeti kormányok tesznek javaslatot, és az Európai Parlament választja meg abszolút többséggel. A Bizottság többi tagját – tagállamonként egy fő, kivéve az elnök származási országát – a tagállamokkal egyetértésben a Tanács nevezi ki öt évre. Az egyik alelnök tölti be az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének tisztségét is. A Bizottság testületének jóváhagyásáról ezt követően a Parlament szavaz, amely felé a testület felelősséggel tartozik.

Európai Csalás Elleni Hivatal

1999. június 1-jétől kezdődően az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) feladata, hogy küzdjön az Unió költségvetését károsító csalások ellen. A Hivatal az Unió valamennyi intézményének és szervének ügymenetét és finanszírozását teljes műveleti függetlenségben vizsgálhatja.

Európai Központi Bank

1998. június 30-án avatták fel Frankfurtban az Európai Központi Bankot (EKB), amelynek feladata a monetáris politika irányítása az euróövezet tagállamaiban. 1999. január 1-je óta a fő feladata az, hogy fenntartsa az árak stabilitását az euróövezetben, és végrehajtsa a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) által meghatározott monetáris politikát. Az EKB teljes függetlenséget élvez. A Lisszaboni Szerződés európai intézmény státuszára emeli a Központi Bankot.

Európai Számvevőszék

Az Európai Számvevőszék – amelynek székhelye Luxembourgban van – tagállamonként egy tagból áll. A Számvevőszék ellenőrzi az Európai Unió (valamint az EU által létrehozott valamennyi szervezet) bevételeinek és kiadásainak jogszerűségét és szabályszerűségét, és felügyel a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra. Ezenkívül az Európai Parlament és a Tanács számára igazoló nyilatkozatot ad az elszámolás megbízhatóságáról és az elszámolások alapjául szolgáló műveletek jog- és szabályszerűségéről. A Számvevőszék bármiféle szabálytalanságot is jelezhet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Európai Tanács

Az Európai Tanácsot a Lisszaboni Szerződés uniós intézményi rangra emelte. Félévenként kétszer találkoznak a tagállamok állam- vagy kormányfői. Az Európai Tanács adja az Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait és prioritásait. Nem tölt be jogalkotói szerepet, és határozatait konszenzussal hozza.

A Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta az Európai Tanács elnökét két és fél évre választják meg, mandátuma egyszer meghosszabbítható. Az elnök nem tölthet be nemzeti tisztséget, és a Bizottság elnökével együttműködve az Európai Tanács munkájának előkészítéséről és folyamatosságáról gondoskodik, valamint a kohézió és konszenzus megkönnyítésén fáradozik. Az Európai Tanács minden ülését követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, és saját szintjén és e minőségében – a főképviseelő hatáskörének sérelme nélkül – ellátja az Unió külső képviseletét.

Gazdasági és Monetáris Unió

A Gazdasági és Monetáris Unió (GMU) azt a folyamatot jelöli, amelynek célja az Unió tagállamai gazdasági és monetáris politikáinak összehangolása a közös pénz, az euró bevezetése érdekében. 1999. január 1-jén történt meg az árfolyamok visszavonhatatlan rögzítése és a közös valuta bevezetése a GMU tagállamaiban.

2002. január 1-jétől a nemzeti pénzeket felváltották az euróbankjegyek és -pénzérmék. Nem fogadta el az összes tagállam közös valutaként az eurót.

Az Unióhoz 2004. május 1-je óta csatlakozott tagállamok vállalták, hogy elfogadják az eurót, amint teljesítik mindazokat az előírt követelményeket (a konvergencia kritériumokat), amelyeknek célja annak biztosítása, hogy a GMU keretében a gazdasági fejlődés kiegyensúlyozott legyen, és ne okozzon feszültségeket a tagállamok között.

Gazdasági és Szociális Bizottság

A Római Szerződés által létesített Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) egy tanácsadó testület, amely a munkaadói, munkavállalói szervezeteket, valamint a civil társadalom egyéb szereplőit képviseli. Bizonyos számú területre vonatkozóan a Szerződés előírja, hogy a Tanács vagy a Bizottság csak az EGSZB-vel folytatott konzultációt követően hozhat határozatot: ilyenek a foglalkoztatás- és a szociálpolitika, az oktatás, a közegészségügy, a fogyasztóvédelem, a gazdasági és társadalmi kohézió, agrárpolitika stb. 344 tagot számlál, akiket a nemzeti kormányok jelölnek, és a Tanács nevez ki 5 évre, amely időszak megújítható.

Közösségi vívmányok

Közösségi vívmányoknak nevezzük azokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyekkel az Európai Unió valamennyi tagállama rendelkezik. Magában foglalja az európai jogszabályokat és Szerződéseket, a nyilatkozatokat és az állásfoglalásokat, a közösségi témákban kötött nemzetközi megállapodásokat és a Bíróság ítélkezési gyakorlatát. Mielőtt csatlakoznának az Unióhoz, a tagjelölteknek el kell fogadniuk ezeket a közösségi vívmányokat, majd az európai jogszabályokat át kell ültetniük nemzeti jogukba.

Régiók Bizottsága

Az 1994-ben létrehozott Régiók Bizottsága (RB) az a politikai testület, amely a helyi önkormányzatok hangját közvetíti. A Bizottságnak és a Tanácsnak konzultálniuk kell a Régiók Bizottságával minden olyan javaslattal kapcsolatban, amelynek helyi vagy regionális hatásai lehetnek: gazdasági és társadalmi kohézió, transzeurópai infrastrukturális hálózat, egészség, oktatás és kultúra, foglalkoztatási, környezeti és közlekedési politika stb. A Lisszaboni Szerződés fellebbezési jogot biztosított az EU bíróságánál a Régiók Bizottsága számára abban az esetben, ha felmerül a szubszidiaritás elvének megsértése azokkal a jogszabályokkal kapcsolatban, amelyekről konzultálnak vele. A Régiók Bizottsága 344 regionális vagy helyi képviselőből áll, akiket a tagállamok javaslata alapján egy öt éves időszakra a Tanács nevez ki.

Szubszidiaritás és arányosság

A szubszidiaritás elvének célja annak biztosítása, hogy a döntéseket a polgárokhoz lehető legközelebb hozzák meg, ellenőrizve, hogy a nemzeti, regionális vagy helyi szinten kínálkozó lehetőségekhez képest indokolt-e az uniós szintű fellépés. Pontosabban, ennek az elvnek az értelmében az Unió csak akkor cselekszik – a kizárólagos hatáskörébe tartozó területeket kivéve –, ha a cselekvése hatékonyabb, mint a nemzeti, regionális vagy helyi szintű fellépés. Ez az elv szorosan kapcsolódik az arányosság elvéhez, amely azt feltételezi, hogy az Unió cselekvése nem mehet messzebb annál, mint amennyi a Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

A Lisszaboni Szerződés értelmében a nemzeti parlamentek feladata, hogy egy jogalkotási eljárás kezdetétől fogva ellenőrizze e fenti elvek tiszteletben tartását. Megfelelő számú parlament kötelezheti az EU-t a javasolt jogalkotási aktus újbóli megvizsgálására, valamint arra, hogy az eljárás folytatására vonatkozó döntését megindokolja. A Régiók Bizottsága fellebbezési jogot kapott azon jogalkotási aktusokkal kapcsolatban felmerülő, a szubszidiaritás elvét sértő esetekben, amelyek elfogadásához a Régiók Bizottságával való előzetes egyeztetés szükséges.

■ Az európai integráció legfontosabb dátumai

1950. május 9. – Robert Schuman, francia külügyminiszter javaslatokat tesz a Franciaország és Nyugat-Németország közötti szén- és acélunió létrehozására – a terv Jean Monnet elképzelésein alapul. Robert Schuman beszédének napját, május 9-ét azóta minden évben „Európa napjaként” ünneplik meg.

1951. április – Nyugat-Németország, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Belgium és Luxemburg a Schuman-tervre alapozva megalakítja az Európai Szén- és Acélközösséget (ESZAK), amelyet a Párizsi Szerződés hoz létre.

1957. március – A hat alapító tag aláírja a Római Szerződést, amely létrehozza az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) vagy „közös piacot”, valamint az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom). 1958. január 1-jén lép hatályba.

1958. március – Az Európai Parlamenti Közgyűlés alakuló ülése.

1962. március – Az Európai Parlamenti Közgyűlést Európai Parlamentre keresztelik.

1968. július – 18 hónappal a tervezett dátum előtt teljesen eltörlik az ipari termékekhez kapcsolódó vámokat és közös külső vámtarifát vezetnek be.

1973. január – A Közösség első bővítése: Dánia, Írország és az Egyesült Királyság csatlakozik az EGK-hoz.

1979. június – Megtartják az első, általános választójog alapján történő európai parlamenti választásokat. A képviselőket korábban a nemzeti parlamentek delegálták. Kilenc ország 410 európai képviselőt választ.

1981. január – Görögország csatlakozik az EGK-hoz.

1984. június – Európai parlamenti választások: Tíz ország 441 európai képviselőt választ.

1986. január – Spanyolország és Portugália csatlakozik az EGK-hoz.

1987. július – Hatályba lép az Egységes Európai Okmány. Megerősítik a Parlament hatásköreit.

1989. június – Európai parlamenti választások: 12 ország 525 európai képviselőt választ.

1989. november – Lebontják a berlini falat, befejeződik a hidegháború, és elkezdődhet Európa megosztottságának felszámolása.

1993. január – Létrejön az egységes piac és a négy szabadságjog: valósággá válik az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabad mozgása.

1993. november – Hatályba lép az Európai Unióról szóló, Maastrichtban aláírt Szerződés. Meghatározza a jövőbeni közös valuta, a kül- és biztonságpolitika, valamint az igazság- és belügy területén való szorosabb együttműködés létrehozását. Az „Európai Unió” elnevezés hivatalosan felváltja az „Európai Közösség” elnevezést. Létrejön az „együttdöntési” eljárás, amely valódi jogalkotói hatáskört ad az Európai Parlamentnek.

1994. június – Európai parlamenti választások: 12 ország 567 európai képviselőt választ.

1995. január – Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozik az EU-hoz.

1999. május – Hatályba lép az Amszterdami Szerződés. A közösségi intézmények reformjára és arra vonatkozó intézkedéseket ír elő, hogy erősítsék a világban Európa befolyását, és több pénzt fordítsanak a foglalkoztatásra és a polgárok jogaira.

1999. június – Európai parlamenti választások: 15 ország 626 európai képviselőt választ.

2001. december – A laekeni Európai Tanács nyilatkozatot fogad el az Unió jövőjéről, s ezzel megnyitja az utat az EU újabb nagy reformja, valamint az európai alkotmány megszüvegezéséért felelős Konvent létrehozása előtt.

2002. január – 12 országban forgalomba kerülnek az euróbankjegyek és -pénzermék, amelyek felváltják az addig használt nemzeti pénznemeket.

2003. február – Hatályba lép a Nizzai Szerződés. A Szerződés felkészíti az EU-t 10 új ország következő évi csatlakozására. Elfogadják az Alapjogi Chartát.

2003. július – A „Konvent Európa jövőjéről” befejezi munkáját, az európai alkotmány megszüvegezését.

2004. május – Ciprus, Csehország, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozik az EU-hoz.

2004. június – Európai parlamenti választások: 25 országból 732 európai képviselőt választanak meg.

2004. október – Az állam- és kormányfők aláírják az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződést.

2005. május–június – Franciaország és Hollandia népszavazás útján elveti az alkotmánytervezetet.

2007. január – Bulgária és Románia csatlakozik az EU-hoz. Az európai képviselők száma 785-re emelkedik. Szlovénia bevezeti az eurót.

2007. március – A Római Szerződés 50. évfordulója alkalmából a Parlament a Tanáccsal és a Bizottsággal együtt aláírja a Berliini Nyilatkozatot.

2007. október – A lisszaboni csúcson az EU állam- és kormányfői megállapodnak a szerződések reformjáról.

2007. december – A Parlament, a Bizottság és az Európai Unió Tanácsának elnöke ünnepélyesen aláírják az Alapjogi Chartát, a tagállamok állam- és kormányfői pedig a Lisszaboni Szerződést.

2008. január – Ciprus és Málta bevezetik az eurót.

2009. január – Szlovákia elfogadja az eurót és ezzel 16-ra nő az eurózóna tagjainak száma.

2009. június – Európai parlamenti választások: 27 országban 736 európai képviselőt választanak meg.

2009. december – Hatályba lép a Lisszaboni Szerződés. Az Európai Uniót jogi személyiséggel ruházza fel és az Unió Alapjogi Chartája jogilag kötelező erőre emelkedik. A Parlament szélesebb körű jogalkotási, költségvetési, és a többi intézmény fölötti ellenőrzési jogot kap. Az együttdöntés – a Tanács minősített többség melletti szavazásával – lesz az európai jogszabályok elfogadásakor alkalmazott bevett jogalkotási eljárás és az EU hatásköre alá tartozó szinte valamennyi területre kiterjesztik.

EURÓPAI PARLAMENT

Az Európai Parlament levelezési címe

Európai Parlament

Rue Wiertz/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

 +32 22842111

 +32 22306933

Európai Parlament

Plateau du Kirchberg
BP 1601
2929 Luxembourg
LUXEMBOURG

 +352 4300-1

 +352 4300-24842

Európai Parlament

Allée du Printemps
BP 1024/F
67070 Strasbourg Cedex
FRANCE

 +33 388174001

 +33 388174860

Petíciók

Európai Parlament

Az Európai Parlament elnöke
Rue Wiertz/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Állampolgári levelezés

Európai Parlament

Állampolgári levelezés
GOL03A012
2929 Luxembourg
LUXEMBOURG
 +352 4300-27072

Látogatások és szemináriumok

Európai Parlament

Látogatások és szemináriumok
Rue Wiertz/Wiertzstraat 60
1047 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

 +32 22842111

 +32 22843530

Európai Parlament

Látogatások és szemináriumok
Bureau de Strasbourg
BP 1024 F
67070 Strasbourg Cedex
FRANCE

 +33 388175184

Európai Parlament

Látogatások és szemináriumok
7, rue du Marché-aux-Herbes
1728 Luxembourg
LUXEMBOURG

 +352 4300-22597

 +352 4300-22457

 epluxembourg@europarl.europa.eu

Elektronikus nyomtatvány kitöltésével bejelentkezhet az Európai Parlament internetes oldalán keresztül is: www.europarl.europa.eu

Tájékoztatósi irodák

BELGIQUE/BELGIË

BRUXELLES

Levelezési cím:

Rue Wiertz/Wiertzstraat 60

1047 Bruxelles/Brussel

BELGIQUE/BELGIË

Látogatási cím: Rue de Treves/Trierstraat 3

1050 Bruxelles/Brussel

BELGIQUE/BELGIË

 +32 22842005

 +32 22307555

 epbrussels@europarl.europa.eu

 www.europarl.be

БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

SOFIA

Moskovska Str. 9

1000 Sofia

BULGARIA

 +359 29853545

 +359 29819944

 epsafia@europarl.europa.eu

 www.europarl.bg

ČESKÁ REPUBLIKA

PRAHA

Jungmannova ul. 24

110 00 Praha 1

ČESKÁ REPUBLIKA

 +420 255708208

 +420 255708200

 eppraha@europarl.europa.eu

 www.evropsky-parlament.cz

DANMARK

KØBENHAVN

Gothersgade 115

1123 København K

DANMARK

 +45 33143377

 +45 33150805

 epkobenhavn@europarl.europa.eu

 www.europarl.dk

DEUTSCHLAND

BERLIN

Unter den Linden 78

10117 Berlin

DEUTSCHLAND

 +49 3022801000

 +49 3022801111

 epberlin@europarl.europa.eu

 www.europarl.de

MÜNCHEN

Erhardstrasse 27

80469 München

DEUTSCHLAND

 +49 8920208790

 +49 89202087973

 epmuenchen@europarl.europa.eu

 www.europarl.de

EESTI

TALLINN

Rävala 4

10143 Tallinn

ESTONIA

 +372 6306969

 +372 6306968

 eptallinn@europarl.europa.eu

 www.europarl.ee

ÉIRE/IRELAND

DUBLIN

43 Molesworth Street

Dublin 2

IRELAND

 +353 16057900

 +353 16057999

 epdublin@europarl.europa.eu

 www.europarl.ie

ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

ΑΘΗΝΑ

Leof. Amalias 8

105 57 Athina

GREECE

 +30 2103278900

 +30 2103311540

 epathinai@europarl.europa.eu

 www.europarl.gr

ESPAÑA

MADRID

Paseo de la Castellana, 46

28046 Madrid

ESPAÑA

 +34 914364747

 +34 915783171

 epmadrid@europarl.europa.eu

 www.europarl.es

BARCELONA

Passeig de Gràcia, 90 1r

08008 Barcelona

ESPAÑA

 +34 932722044

 +34 932722045

 epbarcelona@europarl.europa.eu

 www.europarlbarcelona.eu

FRANCE**PARIS**

288 bd Saint-Germain
75341 Paris Cedex 07
FRANCE

 +33 140634000

 +33 145515253

 epparis@europarl.europa.eu

 www.europarl.fr

STRASBOURG

Centre de presse – BP 1024
67070 Strasbourg Cedex
FRANCE

 +33 388174001

 +33 388175184

 epstrasbourg@europarl.europa.eu

MARSEILLE

2 rue Henri-Barbusse
BP 22164
13241 Marseille Cedex 01
FRANCE

 +33 496115290

 +33 491909503

 epmarseille@europarl.europa.eu

 <http://sudest.europarl.fr>

ITALIA**ROMA**

Via IV Novembre 149
00187 Roma
ITALIA

 +39 06699501

 +39 0669950200

 eproma@europarl.europa.eu

 www.europarl.it

MILANO

Corso Magenta 59
20123 Milano
ITALIA

 +39 024344171

 +39 02434417500

 epmilano@europarl.europa.eu

 www.europarl.it

ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS**ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

Vyronos Avenue 30
1096 Nicosia
CYPRUS

 +357 22870500

 +357 22767733

 epnicosia@europarl.europa.eu

 www.europarl.europa.eu/nicosia

LATVIJA**RIGA**

Aspazijas bulvāris 28
Rīga, LV-1050
LATVIJA

 +371 67085460

 +371 67085470

 epriga@europarl.europa.eu

 www.europarl.lv

LIETUVA**VILNIUS**

Naugarduko st. 10
LT-01309 Vilnius
LIETUVA

 +370 52120766

 +370 52619828

 epvilnius@europarl.europa.eu

 www.europarl.lt

LUXEMBOURG**LUXEMBOURG**

7, rue du Marché-aux-Herbes
1728 Luxembourg
LUXEMBOURG

 +352 4300-22597

 +352 4300-22457

 epluxembourg@europarl.europa.eu

MAGYARORSZÁG**BUDAPEST**

Budapest
Fény u. 16.
1024

MAGYARORSZÁG

 +36 14113540

 +36 14113560

 epbudapest@europarl.europa.eu

 www.europarl.hu

MALTA**VALLETTA**

254, St Paul's Street
Valletta
1215

MALTA

 +356 21235075

 +356 21230661

 epvalletta@europarl.europa.eu

 www.europarlmt.eu

NEDERLAND**DEN HAAG**

Korte Vijverberg 6
2513 AB Den Haag
NEDERLAND

 +31 703135400

 +31 703647001

 epdenhaag@europarl.europa.eu

 www.europeesparlement.nl

ÖSTERREICH*WIEN*

Wipplingerstraße 35
1010 Wien

ÖSTERREICH

 +43 151617-0

 +43 15132515

 epwien@europarl.europa.eu
 www.europarl.at
POLSKA*WARSZAWA*

Ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa

POLSKA

 +48 225952470

 +48 225952480

 epwarszawa@europarl.europa.eu
 www.europarl.pl
PORTUGAL*LISBOA*

Largo Jean Monnet 1–6
1269-070 Lisboa

PORTUGAL

 +351 213504900

 +351 213540004

 eplisboa@europarl.europa.eu
 www.parleurop.pt
ROMÂNIA*BUCUREȘTI*

Vasile Lascar Street 31,
floor 1 – Sector 2
020492 București

ROMÂNIA

 +40 213157986

 +40 213157929

 epbucarest@europarl.europa.eu
 www.europarl.ro
SLOVENIJA*LJUBLJANA*

Breg 14
SI-1000 Ljubljana

SLOVENIJA

 +386 259429683

 +386 259429687

 epljubljana@europarl.europa.eu
 www.europarl.si
SLOVENSKO*BRATISLAVA*

Palisády 29
811 06 Bratislava

SLOVENSKO

 +421 259429683

 +421 259429687

 epbratislava@europarl.europa.eu
 www.europaskyparlament.sk
SUOMI/FINLAND*HELSINKI/HELSINGFORS*

Pohjoisesplanadi 31/
Norra esplanaden 31
FI-00100 Helsinki/Helsingfors

SUOMI/FINLAND

 +358 96220450

 +358 96222610

 ephelsinki@europarl.europa.eu
 www.europarl.fi
SVERIGE*STOCKHOLM*

Regeringsgatan 65, 6 tr.
SE-111 56 Stockholm

SVERIGE

 +46 856244455

 +46 856244499

 epstockholm@europarl.europa.eu
 www.europaparlamentet.se
UNITED KINGDOM*LONDON*

2 Queen Anne's Gate
London

SW1H 9AA

UNITED KINGDOM

 +44 2072274300

 +44 2072274302

 ep london@europarl.europa.eu
 www.europarl.org.uk
EDINBURGH

The Tun
4 Jackson's Entry
Holyrood Road
Edinburgh

EH8 8PJ

UNITED KINGDOM

 +44 1315577866

 +44 1315574977

 epedinburgh@europarl.europa.eu
 www.europarl.org.uk

Bővebb információért látogassa meg

a **www.europarl.europa.eu** weboldalt.

Ezt a kiadványt az Európai Parlament
Kommunikációs Főigazgatósága készítette.

Kézirat lezárva: 2010. április

ΕΒΡΟΠΕΪΚΙ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟ ΕΥΡΩΠΕΟ ΕΥΡΩΠΣΚΪ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΑ-ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΕΤ
ΕΥΡΩΠΑΪΣΧΕΣ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΟΡΑ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΕΥΡΩΡΕΑΝ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ
ΠΑΡΛΕΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΕΪΝ ΠΑΡΛΑΙΜΕΝΤ ΝΑ ΗΕΟΡΡΑ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟ ΕΥΡΩΠΕΟ ΕΙΡΟΡΑΣ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΣ
ΕΥΡΩΟΡΟΣ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΙΛ-ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΡΕΨΕΥ ΕΥΡΩΡΕΕΣ ΠΑΡΛΕΜΕΝΤ
ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΡΕΨΚΙ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟ ΕΥΡΩΡΕΥ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΥΛ ΕΥΡΩΡΕΑΝ
ΕΥΡΩΡΨΚΥ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΡΨΚΙ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΟΡΑΝ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΤΙ ΕΥΡΩΡΑΠΑΡΛΑΜΕΝΤΕΤ

A fényképeket rendelkezésre bocsátotta:

Bernard Rouffignac/építész: Architecture Studio, 2., 3., 43., 55. oldal;
ccvision.de, 15. oldal; Corbis, 10., 12., 16., 20. oldal; Phovoir, 14. oldal;
Európai Unió, 8., 18., 24., 28., 31., 32. oldal; Európai Unió/ECHO/
Daniel Dickinson, 26. oldal; Európai Unió/Pietro Naj-Oleari, 6., 18., 30. oldal;
Európai Unió/építész: Architecture Studio, borító, 36., 42. oldal;
Európai Unió/Pietro Naj-Oleari/építész: Architecture Studio,
40. oldal; Európai Unió /Pietro Naj-Oleari/építész: Association des
architectes du CIC: Vanden Bossche sprl, C.R.V. s.a., CDG sprl, Studiegroep
D. Bontinck, Façade and Hemicycle Interior Design- Arch. Michel
Bouquillon, 18., 34. oldal.

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál
(<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2010

© Európai Unió, 2010

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

Printed in Germany

KLÓRMENTES FEHÉR PAPIRRA NYOMTATVA

Kiadóhivatal

ISBN 978-92-823-3026-5

9 789282 133026 5